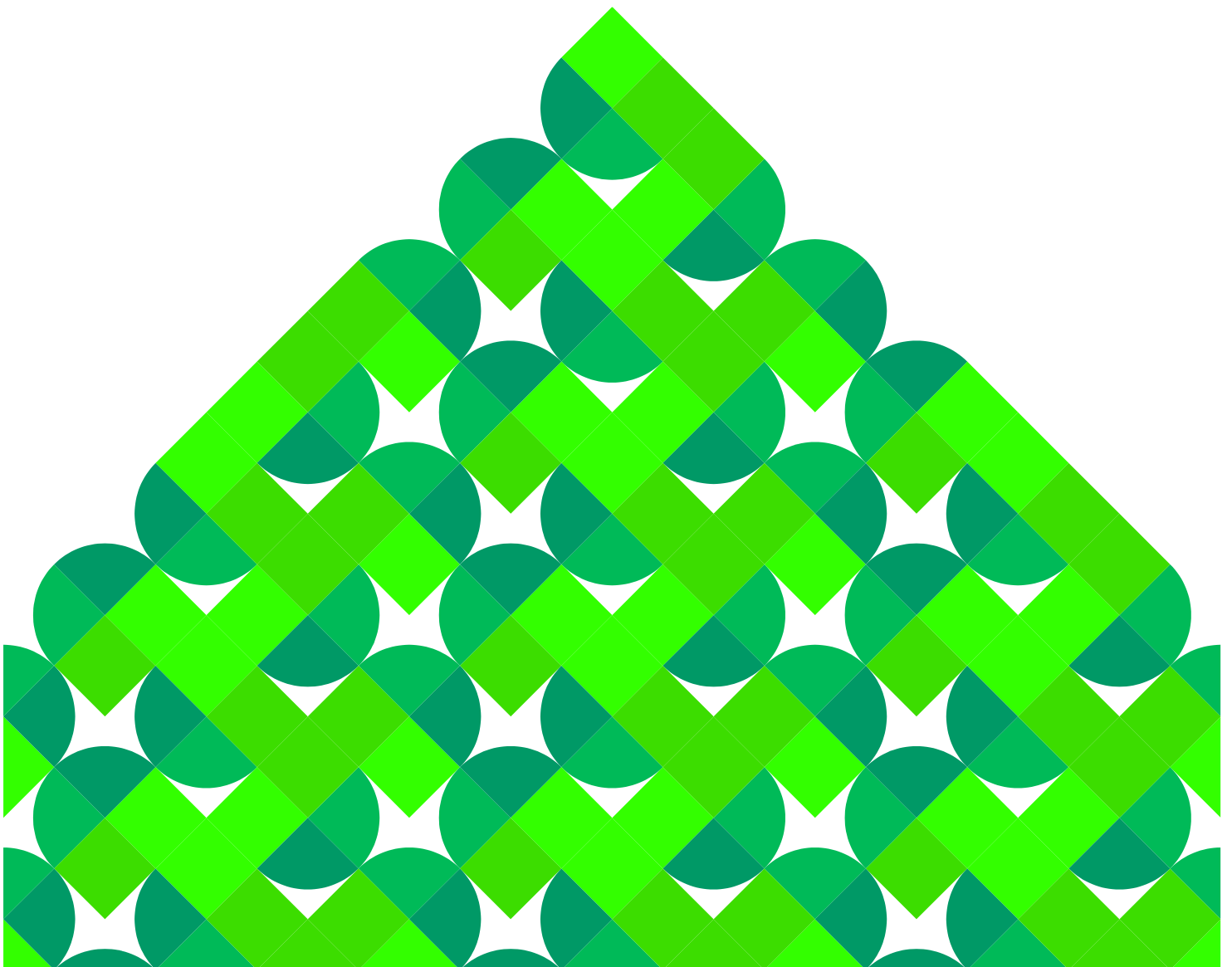

Rekrytera för ett rikare arbetsliv

Redovisning av ett regeringsuppdrag för att
motverkar diskriminering av personer med
funktionsnedsättning på arbetsmarknaden

Myndigheten för delaktighet är en kunskapsmyndighet som arbetar inom funktionshindersområdet. Vi arbetar för att alla, oavsett funktionsförmåga, ska kunna vara fullt delaktiga i samhället.

Myndigheten för delaktighet, 2018
Rekrytera för ett rikare arbetsliv

Nummer 2018:6
ISBN: 978-91-87883-49-1 (pdf)

Publikationen finns att ladda ner från myndighetens webbplats www.mfd.se.
Alternativa format kan beställas från Myndigheten för delaktighet.

Postadress: Myndigheten för delaktighet, Box 1210, 172 24 Sundbyberg
E-post: info@mfd.se
Telefon: 08-600 84 00

Innehåll

Förord	4
Inledning	5
Utgångspunkter och avgränsning	6
Redovisning	8
Genomförda insatser	8
Behovsanalys och dialog	8
Annonskampanjen	10
Kunskapshöjande webbplats.....	14
Resultat	16
Slutsatser	17
Ekonomisk redovisning av använda medel	19

Förord

Denna rapport är en redovisning av det uppdrag om särskilda insatser för att motverka diskriminering av personer med funktionsnedsättning på arbetsmarknaden som Myndigheten för delaktighet, MFD fick i augusti 2017.

Uppdraget har inneburit att sprida kunskap om diskriminering av personer med funktionsnedsättning och hur den kan motverkas utifrån ett intersektionellt perspektiv. Syftet har varit att öka förutsättningarna för arbetsgivare, och för andra aktörer som kan bedömas vara relevanta, att motverka diskriminering av personer med funktionsnedsättning på arbetsmarknaden. Insatserna har koordinerats med Diskrimineringsombudsmannens uppdrag att motverka diskriminering på arbets- och bostadsmarknaden.

Rapporten omfattar en redovisning av myndighetens arbete under 2017 samt en beskrivning av fortsatta utmaningar på området och förslag gällande det fortsatta arbetet.

Uppdraget har genomförts vid avdelningen för implementeringsstöd. Författare till rapporten är utredare Else-Marie Brisenhorn och Hans von Axelsson. Avdelningschef Åse-Marie Linderö har ansvarat för arbetet.

MFD vill rikta ett särskilt tack till de myndigheter och personer som myndigheten har samverkat med under arbetet med att genomföra uppdraget.

Sundbyberg i februari 2018

Åse-Marie Linderö
T.f. generaldirektör

Inledning

Diskriminering och bristande kunskap på arbetsmarknaden får allvarliga konsekvenser, både för enskilda individer och för samhället i stort. Att förebygga uppkomsten av all form av diskriminering är grundläggande om människors lika värde ska respekteras. Av Diskrimineringsombudsmannens omvärldsanalys 2016 framgår att diskriminering vid rekrytering är ett väl dokumenterat problem. Negativ särbehandling drabbar unga, äldre, utrikesfödda och personer med funktionsnedsättning.

Arbetsgivare, men även andra aktörer inom arbetsmarknadsområdet, är särskilt viktiga när det kommer till att främja mångfald och jämställdhet samt att motverka diskriminering i arbetslivet. Personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga har idag en lägre sysselsättningsgrad än övriga befolkningen. Arbetslösheten är dessutom högre för personer med funktionsnedsättning jämfört med övriga befolkningen.

MFD:s uppföljning av funktionshinderspolitiken visar att personer med funktionsnedsättning fortsätter att diskrimineras i det svenska samhället. Diskriminering sker inte enbart utifrån bristande tillgänglighet i samhället eller genom strukturer som missgynnar utan också i form av direkta handlingar och agerande på individnivå. I samhället finns fortsatt stereotypa uppfattningar, fördomar och attityder som leder till diskriminering av personer med funktionsnedsättning.

Utgångspunkter och avgränsning

Detta avsnitt redovisar utgångspunkter och avgränsningar i genomförandet av uppdraget.

I augusti 2017 fick MFD i uppdrag att vidta kunskapshöjande åtgärder för att motverka diskriminering av personer med funktionsnedsättning på arbetsmarknaden (Ku2017/01799/DISK).

Uppdraget innebar att vidta lämpliga åtgärder för att sprida kunskap om diskriminering av personer med funktionsnedsättning och hur den kan motverkas utifrån ett intersektionellt perspektiv. Syftet har varit att öka förutsättningarna för arbetsgivare, och för andra aktörer som kan bedömas vara relevanta, att motverka diskriminering av personer med funktionsnedsättning på arbetsmarknaden. Insatserna skulle koordineras med Diskrimineringsombudsmannens uppdrag att motverka diskriminering på arbets- och bostadsmarknaden.

Uppdraget genomfördes därför i nära dialog med Diskrimineringsombudsmannen. Funktionshindersorganisationerna har varit en viktig samverkanspart i genomförandet av uppdraget. Även andra organisationer i det civila samhället har bidragit med viktiga perspektiv.

En utgångspunkt i genomförandet av uppdraget har varit att förmedla bilden av personer med funktionsnedsättning som en outnyttjad resurs i arbetslivet och på arbetsmarknaden. Utifrån samråd med Diskrimineringsombudsmannen valde MFD ett angreppssätt om att motverka diskriminering i ett vidare perspektiv än det som framgår av diskrimineringslagen.

Givet uppdragets relativt korta tid för genomförande och de medel som stod till förfogande, valde myndigheten att genomföra en annonskampanj med syfte att förmedla bilden av personer med funktionsnedsättning som en outnyttjad resurs på arbetsmarknaden. Kampanjen fick namnet **Rekrytera för ett rikare arbetsliv.**

Målgruppen för kampanjen var arbetsgivare i både offentlig sektor och i näringslivet. Annonskampanjen riktade sig även till yrkesgrupper inom personalrelaterade frågor.

För att skapa en tydlig bild av målgruppens behov av stöd och kunskap inledde MFD genomförandet av uppdraget med att arrangera ett dialogseminarium med ett femtiotal deltagare från offentlig sektor, näringslivet, funktionshindersorganisationerna, det civila samhället och akademien.

Ett annat syfte med seminariet var att föra en dialog kring lämpliga och effektiva budskap inför annonskampanjen.

Annonskampanjen genomfördes under perioden 29 december 2017 till 15 januari 2018 som riktade annonser till arbetsgivare inom offentlig sektor och näringsliv samt till yrkesgrupper inom personalfrågor. Kampanjen genomfördes i huvudsak via sociala och andra digitala medier.

Redovisning

Detta avsnitt redovisar genomförda insatser och resultat.

Genomförda insatser

Behovsanalys och dialog

Samarbete och dialog var en viktig utgångspunkt i genomförandet av uppdraget, bland annat tillsammans med Diskrimineringsombudsmannen, funktionshindersorganisationerna och målgrupperna för kampanjen. För att skapa en tydlig bild av behovet av stöd och kunskap arrangerade MFD den 20 november 2017 ett dialogseminarium med ca 50 deltagare från offentlig sektor, näringslivet, funktionshindersorganisationerna, det civila samhället och akademien. Vid seminariet fördes även en dialog kring budskap inför annonskampanjen. Dialogseminariet webbsändes med tillgänglig teknik och finns publicerat på myndighetens Youtubekanal och webbplats mfd.se.

Vid dialogseminariet deltog den annonsförmedlingsbyrå som fått i uppdrag att genomföra annonskampanjen. Byråns deltagande var ett led i arbetet med att formulera budskap, utforma annonser samt välja kanaler.

Dialogseminariet genomfördes utifrån tre olika teman:

- **Behov av stöd och kunskap**
Hur bör MFD utforma stöd och sprida kunskap om att motverka diskriminering av personer med funktionsnedsättning på arbetsmarknaden?
- **Inspirerande exempel**
Har seminarienedeltagarna inspirerande exempel att motverka diskriminering av personer med funktionsnedsättning på arbetsmarknaden att delge varandra?

- **Budskap**

Hur ska MFD kommunicera på bästa sätt och vilka budskap behövs för att få igång det förebyggande arbetet?

Flera deltagare vid dialogseminariet lyfte fram vikten av att presentera personer med funktionsnedsättning som en outnyttjad resurs i arbetslivet. I diskussionerna framkom även att det finns en föreställning om att personer med funktionsnedsättning genererar problem och kostnader för arbetsgivare och att kunskapen om olika funktionsnedsättningar generellt är för låg. Det framkom även att arbetsgivare har svårt att känna till olika myndigheters ansvarsområden och vilka olika lagkrav som gäller.

Nedan följer några exempel på reflektioner från deltagare på seminariet:

”Fokusera inte på motverkande åtgärder, fokusera på inkluderande åtgärder!”

”Olikhet ger ett roligare arbetsliv”

”Det gäller att man måste våga se vem som är kvalificerad, det vill säga bortse från ”olikheterna”. Vi vet inte vad vi missar.”

Annonskampanjen

Efter en samlad analys av uppdraget och utifrån diskussionerna vid dialogseminariet, beslutade MFD att fokus för annonskampanjen skulle vara att förmedla bilden av personer med funktionsnedsättning som en outnyttjad resurs i arbetslivet. Kampanjen skulle förmedla en positivt laddad bild av personer med funktionsnedsättning som aktivt bidrar på arbetsplatsen. Kampanjen fick namnet **Rekrytera för ett rikare arbetsliv.**

En av grundförutsättningarna för genomförandet av kampanjen var att den i huvudsak skulle äga rum i sociala och andra digitala medier. Det innebar ett begränsat utrymme för text. MFD bedömde därför att bildspråket var viktigt för att kunna nå ut. MFD eftersträvande en kombination av tankeväckande och utmanande texter i kombination med berättande bilder.

Myndigheten anlidade en fotograf för att få relevanta bilder till kampanjen. De bilder som myndigheten valde ut visar personer med olika funktionsnedsättningar i aktiva arbetssituationer. Modellerna anlidades via modellagenturen Funki-models.

Utifrån de tre bilder som användes i kampanjen – en bild med en synskadad man, två kvinnor som använder rullstol och en ung man med Downs syndrom - formulerades korta, utmanande och positiva texter, tillsammans med en uppmaning att besöka MFD:s webbplats där myndigheten har lagt upp ytterligare information.

Bilden på den synskadade mannen hade undertexten: Förbättra företagets framtidsutsikter. Texten i inläggen förekom med vissa variationer: Anställ mångfaldigt. Öka produktiviteten, höj innovationsgraden och förbättra beslutsfattandet. Rekrytera för ett rikare arbetsliv.

The image shows a Facebook advertisement. At the top left is the logo for 'Myndigheten för delaktighet' (MFD). To its right is the text 'Myndigheten för delaktighet' and 'den 21 december 2017'. Below this is the main text of the ad: 'Anställ mångfaldigt. Öka produktiviteten, höj innovationsgraden och förbättra beslutsfattandet. Rekrytera för ett rikare arbetsliv.' Below the text is a photograph of a man in a dark suit and sunglasses, walking. At the bottom of the ad, there is a white box containing the text 'Förbättra företagets framtidsutsikter.' and a 'Läs mer' button. Below the white box is the URL 'MFD.SE/JOBBFORALLA'.

Bild 1. Exempel på Facebookannonser.

Bilden på den unge mannen med Downs syndrom hade undertexten: Vässa innovationskraften i företaget. Texten i inläggen var: Anställ idérikt. Nya uppslag ger fler affärer. Och mer framgångsrika företag. Rekrytera för ett rikare arbetsliv.

A screenshot of a Facebook post from the organization 'Myndigheten för delaktighet'. The post is dated December 22, 2017. The main text of the post reads: 'Anställ idérikt. Nya uppslag ger fler affärer. Och mer framgångsrika företag. Rekrytera för ett rikare arbetsliv.' Below the text is a photograph of a young man with Down syndrome, wearing a blue plaid shirt and a dark vest, sitting at a white table with his chin resting on his hand. Below the photo, the text 'Vässa innovationskraften i företaget.' is displayed. At the bottom left of the post area is the URL 'MFD.SE/JOBBFORALLA' and at the bottom right is a button labeled 'Läs mer'.

Myndigheten för delaktighet
den 22 december 2017 · 🌐

Anställ idérikt. Nya uppslag ger fler affärer. Och mer framgångsrika företag.
Rekrytera för ett rikare arbetsliv.

Vässa innovationskraften i företaget.

MFD.SE/JOBBFORALLA [Läs mer](#)

Bild 2. Exempel på Facebookannonser.

Bilden på de två kvinnorna som använder rullstol hade undertexten: Få lite fart på kontoret. Texten i inläggen var: Anställ lite djärvare. Det minskar personalomsättningen. Rekrytera för ett rikare arbetsliv.

 Myndigheten för delaktighet den 22 december 2017 · 🌐

Anställ lite djärvare. Det minskar personalomsättningen. Rekrytera för ett rikare arbetsliv.

Få lite fart på kontoret.

MFD.SE/JOBBFORALLA [Läs mer](#)

Bild 3. Exempel på Facebookannonser.

Kunskaphöjande webbplats

På www.mfd.se/jobbforalla samlade MFD information i syfte att bidra till en ökad kunskap hos arbetsgivare samt för att tillhandahålla stöd och motiverande argumentation för att rekrytera personer med funktionsnedsättning. För att relatera till kampanjen motsvarar webbplatsens och kampanjens bildspråk varandra.

Utifrån rubrikerna nedan samlade MFD både befintligt material och det material som togs fram särskilt för uppdraget:

- **Varför bry sig?**

Under denna rubrik finns information om socialt ansvarstagande och mänskliga rättigheter, samhällsnytta, situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning och universell utformning.

- **Praktiska verktyg**

Under denna rubrik finns Riktlinjer för tillgänglighet, Tillgänglighet och funktionsnedsättningar, Skapa en verksamhet med mångfald som norm, Liten checklista för ett rikare arbetsliv, Aktiva åtgärder, Socialt ansvarstagande ledningssystem, Hållbarhet, Förebygg psykisk ohälsa, Disability guide och Fakta om diskriminering.

- **Inspiration**

Under denna rubrik finns ”goda exempel” från Skövde och Skellefteå kommun, nätverket Innovation Pioneers och Sveriges kommuners och landstings projekt ”Fler vägar in”.

- **Lagar och regler**

Under denna rubrik finns Diskrimineringslag (2008:567), Arbetsmiljölagen (1977:1160), Arbetsplatsens utformning (AFS 2009:2), Systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1), Årsredovisningslag (1995:1554), Förordning (2001:526) om de statliga myndigheternas ansvar för genomförande av funktionshinderspolitiken, Arbete vid bildskärm (AFS 1998:5) och Buller (AFS 2005:16). En sådan samlad bild av olika myndigheters ansvar och lagkrav efterfrågades vid dialogseminariet.

Vid dialogseminariet framkom även värdet av information kring vilka behov och anpassningar på arbetsplatsen som olika typer av funktionsnedsättningar ställer krav på.

Den brittiska organisationen Remploy har utvecklat ett verktyg - "Disability Guide" - med information om vilka behov av anpassningar av arbetsplatsen som olika funktionsnedsättningar medför. Guiden finns publicerad på MFD:s webbplats. I dagsläget finns guiden endast i en engelsk version men MFD kommer att översätta den till svenska och utvecklas utifrån svensk kontext. Utvecklingen av guiden kommer att ske i samarbete med Arbetsförmedlingen.

Vid dialogseminariet framkom även att det finns behov av att koppla ihop uppdraget att motverka diskriminering på arbetsmarknaden med perspektivet ledning, styrning och social hållbarhet. Ett stöd i detta är bland annat standarden **ISO 26000:2010 vägledning för socialt ansvarstagande** som innehåller vägledning för en socialt hållbar utveckling med mänskliga rättigheter och arbetsförhållanden som huvudområden. Andra standarder med ledningssystem som exempelvis **ISO 9001 om kvalitet och den kommande ISO 45001 om arbetsmiljö**, har en annan struktur än **ISO 26000:210**. Därför har **IWA 26, Användning av ISO 26000:2010 socialt ansvarstagande i ledningssystem**, tagits fram för att beskriva hur dessa strukturer förhåller sig till varandra. Som ett stöd i arbetet med att motverka diskriminering finns nu möjligheten att använda **IWA 26, Användning av ISO 26000:2010 socialt ansvarstagande i ledningssystem** utan kostnad via MFD:s webbplats.

Inom ramen för uppdraget Kommunikationsstrategi om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (S2015/2415/FST) har ett verksamhetsstöd för att integrera ett funktionshindersperspektiv i företags hållbarhetsredovisningar tagits fram. Detta verktyg presenteras också på myndighetens webbplats.

Resultat

I genomförandet av uppdraget prioriterade myndigheten att samverka med Diskrimineringsombudsmannen samt att föra en bred dialog med arbetsgivare och andra intressenter inom området, bland annat funktionshindersrörelsen. Myndigheten har genomfört workshops, ett dialogseminarium och en digital annonskampanj tillsammans med berörda aktörer och intressenter.

Annonskampanjen genomfördes mellan den 29 december 2017 till och med den 15 januari 2018 och riktades till arbetsgivare och personalansvariga. Kampanjen var i huvudsak digital men omfattade också en annons vid två tillfällen i den tryckta utgåvan av Dagens Industri. Annonser exponerades också på Dagens industris mobila webbplats, som genererade 900 021 visningar och 2 236 klick.

De digitala kanaler där annonser publicerades var Facebook, LinkedIn och Google display. Annonserna genererade sammanlagt 4 051 044 visningar och 7 080 klick. Drygt 240 000 av visningarna och ungefär hälften av klickerna var från LinkedIn och Facebook. Klickfrekvensen i dessa fall låg långt över genomsnittet genomfört med liknande annonser under perioden.

Annonser publicerades även i de digitala utgåvorna av Dagens samhälle, Chef, Personal/ledarskap och Prevent/Arbetsliv. Dessa annonser genererade 261 158 visningar och 513 klick.

Den relativt korta tiden för annonsering gav 9 537 sidvisningar varav 8 428 unika sidvisningar på www.mfd.se/jobbforalla.

Slutsatser

Detta avsnitt beskriver utmaningar på området och förslag på fortsatt arbete.

Konjunkturen är god och efterfrågan på arbetskraft är stor. Trots detta har personer vars funktionsnedsättning medför nedsatt arbetsförmåga ett fortsatt lågt deltagande på arbetsmarknaden. De begränsade möjligheterna att delta på arbetsmarknaden får sociala och hälsorelaterade men också allvarliga ekonomiska konsekvenser för många. Samtidigt finns en stor efterfrågan på kunskap och stöd kring hur man som arbetsgivare kan arbeta för att främja mångfald och förebygga diskriminering i arbetslivet och på arbetsmarknaden. Det handlar bland annat om stöd i att systematiskt integrera ett funktionshindersperspektiv i ledning och styrning, vilket i sin tur är en förutsättning för att perspektivet ska finnas med på en operativ nivå.

Grunden för MFD:s arbete är samarbete och dialog. Samverkan med alla målgrupper bidrar till myndighetens samlade kunskap inom funktionshindersområdet. Detta är i linje med artikel 4.3 i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Artikeln slår fast att personer med funktionsnedsättning aktivt ska bli involverade i processer och frågor som rör dem själva.

Många personer med funktionsnedsättning upplever utanförskap och diskriminering och vill bidra med sina erfarenheter och kunskaper. MFD:s undersökningspanel Rivkraft är ett verktyg för att möjliggöra detta. Under året har drygt 2 000 nya personer anslutit sig till panelen, som idag har 5 000 deltagare. Panelen utgör därmed en fantastisk bred källa för kunskap om de hinder som paneldeltagarna möter i sin vardag.

Erfarenheterna från genomförandet av uppdraget visar att det finns ett intresse hos samhällets olika aktörer för att arbeta vidare med frågan om diskriminering på arbetsmarknaden. Annonskampanjen fick ett gott gensvar med positiva reaktioner på såväl budskap som bildval.

Myndigheten tar med sig erfarenheterna från uppdraget och fortsätter arbetet med att utveckla kunskap och verktyg för att inspirera till förändring och visa på möjligheter för en ökad inkludering både på arbetsmarknaden och i arbetslivet. Arbetet kommer att bedrivas i nära samarbete och dialog med olika samhällsaktörer. Arbetet är ett viktigt komplement till Diskrimineringsombudsmannens arbete med att göra arbetsgivare medvetna om kravet på förebyggande arbete mot diskriminering samt kravet på aktiva åtgärder. MFD:s implementeringsstöd och webbplats är navet i detta arbete.

Ekonomisk redovisning av använda medel

Detta avsnitt redovisar hur MFD använt medlen i uppdraget.

	Utfall tom 31 december 2017
Personalkostnader	359 389
Konsulttjänster	61 300
Övriga projektkostnader	849 157
Totalt utnyttjat	1 269 846
Budget	1 300 000
Kvar att återbetala	30 154

Till rapporten bilägges en lista över betalade fakturor.

I konsultkostnader på 61 300 kr ingår kostnader för fotograf 17 300 kr och moderator för dialogseminarium 44 000 kr.

I övriga projektkostnader om 849 157 kr ingår kostnader för kommunikationsbyrå 484 467 kr, IWA26 150 000 kr, Disability guide

110 259,50 kr, konferens för Dialogseminarium 82 840 kr, modeller för
fotografering 18 000 kr och hyra av portabel hörselteknik 3190 kr.

Rekrytera för ett rikare arbetsliv

Redovisning av ett regeringsuppdrag för att motverka diskriminering av personer med funktionsnedsättning på arbetsmarknaden

Myndigheten för delaktighet genomförde under december 2017, på uppdrag av Kulturdepartementet, en kampanj för att öka kunskapen om och motverka diskriminering på arbetsmarknaden. Denna rapport beskriver hur myndigheten har genomfört uppdraget.

Myndigheten för delaktighet
Box 1210, 172 24 Sundbyberg
08-600 84 00
info@mfd.se
www.mfd.se
Nummer: 2018:6